

Árnyfoltok a napfényes Balaton-parton

Kihaszíratlan szabadteri színpadok, feltámadt giccsvásár, vendéglátóipari göregábor-kultusz

Szombaton délelőtt vonaton, autóbusszon, motorkerékpáron, gépkocsin ezek és ezek indultak a fővárosból a magyar tenger felé, s most vasárnap, amikor ezeket a sorokat diktálom a Balaton partjáról, az üdülők és kirándulók jókedvűen vetették magukat a hűsítő vízbe, szálltak csónakra vagy a vitorlásra. Bizonyos, hogy nyugodtan kitéhetnék a „megtelt” táblát a Balaton csaknem minden pontján. A Balaton partját már évről-évre több vendég keresi fel, a vendégeket pedig állandóan fejlődő, egyre korszerűbb és modernebb körülmények fogadják. A szórakozó és vendéglátóhelyek, az üdülőkön belül nagy népszerűségnek örvendő klubszobák a biztosítékai, hogy az itt töltött 14 nap valóban gondtalan és kellemes legyen.

Ennyit a lehetőségekről. Mi azonban ezúttal azért indultunk el Balaton körüli körútunkra, hogy azt vizsgáljuk: a sok öröm mellett mi bosszantja még a balatonparti üdülőt? Előre kell bocsátanunk ezúttal nem a már megvalósított sok jó kezdeményezésnek és létesítménynek kívánnunk nyomába szegődni, inkább az árnyoldalak felderítésére vállalkozunk.

Egy csendes szabadteri színpad

A Balaton somogyi oldalán három nagy szabadteri színpad hívogatja a nyaralókat. Siófokon hangszórós művelődési autók cirkál az utcákon, s valóban elég hangosan adja tudtul, hogy szombat este a kaposvári Csiki Gergely Színház a Cigányszerelem című Lehár-operettet mutatja be a helyi szabadteri színpadon. Vasárnap két műsor is volt: délután az Állami Bábszínház együttese a gyerekek részére az Argélus királyt mutatta be, s este került sor a televízióból is ismert szatírvárosi Ostor-együttes zenés szatírájának előadására.

Miért mondjuk hát akkor csendesnek ezt a szabadteri színpadot, ahol kétezer néző fér el? Mert július 29-től augusztus 17-ig majdnem üres. A Balaton Intéző Bizottságának ugyanis egy albizottsága határozza meg a színpad műsorát, s ahogy Horváth Béla igazgató elmondotta, erre az időszakra semmiféle műsort nem biztosítottak. Így aztán a helyi vezetők „önhatalmúlag” intézkedtek: ennek köszönhető a három műsor.

És egy még csendesebb

Félreértés ne essék, nem a földvári Motel környékén van csend, hanem a szabadteri színpadon.

Ebben az időben eddig mindössze háromszor nyitotta meg kapuját. Az elmúlt héten a Filharmonia rendezésében meghirdették a Haydn-kamarazenekar szere-nádestjét. Megjelent Fejér György karmester, Szabó Miklós, Antal Livia opera-énekes, — és vagy hatvan főnyi érdeklődő. Végül is úgy döntöttek, hogy a Balatonvidék legszebb és legnagyobb szabadteri színpadáról a szereplőket és a maroknyi nézőt átnyitálják a Kistext-üdülőbe, hogy a kongo nézőter helyett megihittebb környezetben hangozzanak el a zeneirodalom legszebb szerenádjai. A koncert szervezői lepődtek meg aztán a legjobban, amikor a hatalmas üdülőben lakó munkások a zene hangjára körülvették a házat s a kiszorultak lábujjhegyen járv a parkban kerestek helyet a zene hallgatására...

Talán mégsem az érdeklődés körül, hanem a szervezés körül vannak bajok?

Már nem vándorol a film

Szántódon nincs mozi. Tavaly még volt. Ha nem is állandó. Az MSZT-nek működött egy vándor filmszolgálat. Olyan kisebb-fürdőhelyekre is ellátogattak, ahol nem működik rendszeresen mozi. Am idén se híre se hamva. Sokak szerint nem is hiányzik, mert a múlt évben is zömmel 10–15 éves filmek vetítették. Valóságos film-múzeum volt. Az új és jó filmek változatlanul hiányzanak.

De a giccs vándorol

Tavaly a Képzőművészeti Alap alaposan megrostálta a fürdőhelyeken árusítható aján-déktárgyakat. Idén azonban a giccset mindenütt visszacsém-pészték. Siófokon éppúgy, mint Füreden, Keszthelyen, vagy Boglárán. Ott láttuk sor-ban egymás mellé rakva a bazársorok kirakataiban. Ha versenyt rendeznének közöttük a giccses giccsé címért,

Ime Göre Gábor lezármazottai Füreden! Mind ahogy göregábori provinciális jele a nemzetközi viszonylatban is sok tekintetben magas fokú kultúrált Balaton-part néhány fenti árnyoldala.

Ideje lenne, ha ezekre a foltokra is besütné végre az aranyos balaton napfény.

Benkő Tibor

A poézis varázsa

A Bolsoj balett forró sikerű bemutatkozása az Operaházban

A nézők, akik szombaton este a rekkenő kánikulai hő-ség ellenére is zsúfolásig megtöltötték az Operaház széksorait, aligha tudták volna megjelölni azokat a pillan-akat, amikor a színpadról áramló poézis, a táncnak egy egészen kivételes szépségű, az abszolút tökéletességet meg-csillagotató varázsa a legmé-lyebben megérintette őket.

Amikor hírt vettük, hogy hozzánk érkeznek, kissé meglepődünk. Hiába kerestük ugyanis a „nagy neveket” a vendég szereplők listáján. Ula-nova, Pliszceka meg a töb-

ben lenne könnyű dolga a zsűrinek. Egy, a siófoki sza-badteri színpadhoz vezető sé-taút bazárüzletében látott kendőre szavaznánk. A ken-dőn különféle „magyarosch” díszítések láthatók és egy ha-talmas szív. Felette primitív írás: „Hahó, hahó! Engem szerezess!”

Hahó, hahó, hol az a bizott-ság?!...

Műmagyar borharapás

S végül egy ismeretterjesztő jellegű közlés:

Aki nem tudná, az a Balaton mentén megtudja, hogy az igazán magyar ember „ha-rapja a bort”. Erre kell kö-vetkeztetnie, ha meglátja az országút mentén gyarapodó, „borharapó” névre keresztelt, borospince módjára épített, gyertyavilágítással büszkélke-dő, lajbiba és gatyába öltöz-tett zenészekkel körített italboltokat. Legnevezetesebb közülük a balatonfüredi Ba-ricska-csárda.

Aki nem hiszi, hogy ez a százötven éves csárda igazi magyar specialitás, an-nak kezébe nyomják a szu-pereredeti étlapot. Ez olvas-ható rajta szó és betű sze-rint:

BNNIVALOK:

Tányéros halászlé, jó erős mor-zsába forgatva. Ponty krump-lival. Balatoni süllő roston, ez is krump-lival. Jó házi gulás, ahogy Zalába csinálják. Sít szalonna, nyáron forgatva. Igazi házi kóbsz.

INNIVALOK:

Idevalósi rizling. Szomszéd-bú Csopakra való Rizling. Göri-csei pándlikabú való fehérbor. A legjobb badacsonyi Kéknyelű.

HASZNAJ JÁK EGÉSZSÉGGEL ezt kívánja a

Baricskai csárdás

HÍREINK

Lányok a strandon

Négy balcsilány heverész a strandon. Nevetésük, be-szélgetésük a szomszédok is jól elhallatszik — nem titkol-ják, mi a téma.

— Egy Tihamérhez soha nem mennék férjhez — mondja a szőke, máris aszso-nyosan telt lány. — Tihamér! — ismétli pukkadozva. És a többiek majd szétgurulnak a nevetéstől. Hogy is lehet ilyen nevű fiúhoz férjhez menni.

Gyerekesebb, ugyancsak szőke lány veszi át a szót.

— Nekem Ubul nem kelle-ne a világ minden kincséért sem.

S már nevet is, mert az egészen tulajdonképpen az az érdekes, hogy nagyokat le-het rajta kacagni.

A harmadik más oldalról közelíti meg a dolgot.

— Jánost szeretnék. Nem Jancsit és nem Janit, csak Jánost.

Ezen már nem lehet akko-rát nevetni, s a hangulat így

megfelelő átmenetet alkot a negyedik véleménynyilvánításhoz. Fejletlen, Evike-arcú lány, szomorkás mosollyal nyilatkozik:

— Nekem mindegy... Csak akadjon bolond, aki elvesz.

Ez az utolsó megjegyzés tulajdonképpen megfelelő csat-talózná lenne a jelenetnek, de miközben a lányok tovább kacarásznak, gondolatban folytatam a történetet.

Eltelik majd 6–8 esztendő, az első lányt megiscsak egy Tihamér veszi el, a másodikat Ubul, a harmadikat pedig Jancsi. Ez a fekete pedig — ahogy elnézem — várakozása ellenére vonzó, formás nagy-lánnyá cseperedik, körülve-szik Jancsik és Jánosok, Pá-lok és Palik, Miklósk és Sa-nyik —, szinte az egész nap-tár. Ő boldogan válogat majd közöttük, egyet azonban meg-őriz magában egy strand-dél-után hangulatából: mindegy neki, hogy mi a keresztnevé.

Tatár Imre

NÉGY MEGYE: Bács-Kis-kun, Pest, Somogy és Veszprém termelőszövetkezeti fiataljai találkoztak szombaton Balatonlellén. Nappal elepték a Balaton partját, este megnéz-ték a szabadteri műsort, az-után hajnalig táncolt a mint-egy 7000 vidám fiatal.

ÓRIÁS GYERMEK él Szi-bériában. A 6 éves Szása Ba-turin magassága 126, mellbő-sége 95 centiméter. Olyan erős, mint egy felnőtt ember. Amikor megszületett, 4,5 kilo-gramm volt.

HÉTFÖN zárja kapuit a augusztus elején megnyitott szentmártonkúti néprajzi és régiség-kiállítás.

A MOSÓSZEREK sztárja, az Arián hamarosan az üzletekbe kerül. Feladta, hogy helyettesítse a szomszédok mosószereket. Er-dekessege, hogy pastillákban, po-tiellen párnákba csomagolva drus-tídják.

AZ ELMÚLT feléleben több mint 40 ezer új veredő tobo-roztak a vöröskereszt főváro-si és vidéki aktivistái.

FEGYENCEK és jogászok közös szellemi tornáját rendezték meg a közelmúltban az amerikai te-levízióban. A bőrtöng lakói — mint a Basler Nachrichtenből meg-tudtuk, — elsőpró följénnyel nyer-ték.

Újabb „expedíció” tévedt el a Mátyás barlangban

Még mindig nyitva a barlang ajtaja

Az elmúlt hét eltűnési kró-nikájában ismét szerepelt a lassankint hírhedtté váló obu-dai Mátyás-barlang. Négy ka-landvágó pesterzsébeti fiú, zseblámpával és karbidégvel úgy-ahogy felszerelve, lement a 3 kilométeres labirintusba küssé „körülnézni”, hogy aztán másfél napra bennrekedjenek. A 11–13 éves tanulók a ves-zélyes útra egy 17 éves tár-suk kalauzolásával indultak el, aki tapasztalt barlangveze-tőnek adta ki magát.

Amikor az elkóborolt gyer-keket 24 óra múlva sem tér-tek haza, kétségbeesett szü-leik a Barlangkutató Társu-lathoz fordultak. A szakkép-zett barlangvezetők is csak nagy nehézségek árán talá-lták meg a 36 órán át éllen-szomjban és koromsötétben ri-adtan lapuló „expedíció”-t, amelynek résztvevői már any-nyira elgyengültek és megre-mültek, hogy a kutatók kiál-tozásaira és sípjelre sem tudtak válaszolni.

Az idei nyáron ez már a második eset a Mátyás-bar-langgal, amely évekre vissza-menően több hasonló „szen-*****

zációval” dicskedhetik. A kérdés tehát jogos: hogyan történhet mindez? Sajnos, igen egyszerűen. A barlangba csak az nem megy be aki nem akar, mert vasajtájáról az év elején ismeretlen tette-sek lefeszítették a zárat, és azóta állandóan tárva-nyitva áll. Pedig a bejárat közvet-len környéke is életveszélyes: a völgykatlanban időnként követ fejtnek, de a fagytól, naptól, esőktől meglazult — sokszor lakószoba nagyságú — kőtömbök maguktól is lezu-hannak 30–40 méter magas-ságból.

A barlang az Állami Erdő-gazdaság kezelésébe tartozik és a Barlangkutató Társulat tagjai használják túrák és gyakorlatok céljaira. Ők csináltatták egyébként az ajtót is. Ha a biztonságos lezárásá-hoz egyik szervnek sincs ke-rete, talán összefogva meg-oldhatnák a pénzügyi probl-émát. Mert ezt a folyton visszatérő, szülőket és ható-ságokat izgalomban tartó ve-zélyes problémát éppen ideje lenne sürgősen lezárni. A barlanggal együtt...

Bíróság elé kerülnek az erőszakoskodó versenyúszók

A magyar válogatott úszó-keret tagjai edzőtáborban ké-szültek a júliusi olaszországi nemzetközi versenyre. A tá-borban minden jóval ellátták az élsportolókat és mindezt csupán annyit vártak, hogy a fiatalok testben és lélekben megerősödjék, becsülettel képviseljék a magyar színeket.

Az olasz út előtt néhány nappal Lantos László, Vár-szegi Lajos és Kiss László felruccant Budapestre. Ki-mentek a Margitszigeti Sport-uszodába, ahol Lantos László bemutatta Várszeginek és Kissnek egy fiatal leányisme-rőst.

A három madár Várszegi, szüleinek sportuszodái laká-sára invitálta a mit sem sejtő, csinos, újdonsült ismerőst. A lakásban Lantos »főletet» kö-zölt a leánnyal: „Amennyiben

GONDATLANSÁG miatt ez év márciusában tűz keletke-zett az Ikarusz Karosszériá Gyárban. Elégett mintegy 250 000 forint értékű anyag, az épületben pedig 117 000 forintos kár keletkezett. A gondatlanság okozóinak tárgyalása augusz-tus 14-én lesz.

Felhőátvonulások, a meleg kissé mérséklődik

Várható időjárás hétfőn es-tig: Ma kevés felhő, száraz idő, holnap az ország észak-nyugati felében kisebb felhő-átvonulások, néhány helyen kevés esővel, zivattal. Dél-keleten még holnap is kevés felhő, száraz idő. Mérsékelt, időnként megélénkülő déli-délnyugati, holnap az ország északnyugati felében nyugati, északnyugatra forduló szél. Holnap északnyugaton a me-leg kissé mérséklődik.

Várható legalacsonyabb éj-szakai hőmérséklet 14–18, leg-magasabb nappali hőmérsék-let holnap északnyugaton 25–28, délkeleten 29–32 fok kö-zött.

EGERBEN tartják első ta-lálkozásukat a Hazafias Nép-front megyei természetvédel-mi akcióbizottságának veze-tői. Megvitatják a dunántúli természetvédelmi munka edd-gi eredményeit és meghatá-rozzák a jövő feladatait.

Tojásos perec

Még ma is számban van az íze. Rákóczi káptalan, csak ha nagyon jól visszedzem. Így aztán néha heteken keresztül sódárán szem-elhíthetem a kosárban emelkedő tojásos perec hegyeket. Apám nem állt meg az árus mellett, kézenfogva vezetett tovább. En meg csak nyeltem, vigasztalanul. Azután előtört a nagy nap. Először délelőtti jó osztályozatot vittem haza, segítették a takarításnál, vagy első szóra megterítették az asztalt. A jó tett jutalma nem váratott magára. Amikor messziről feltűntek a sárgán mosolygó pe-recek, éreztem, hogy valami történni fog. És nem csalódtam. Apám lelassította lépteit, elővette pénztárcáját, kihalszott belőle néhány pénzdarabot és kezembe nyomta:

— Vethsz magadnak egyet. Másodperceken belül már rá-g-csáltam a csodálatos ízü tojásos perecét. Könnyű volt, mint a hab. És ahogy szétomlott fogam között, úgy éreztem, hogy ez a világ legfinomabb süteménye. Még ma is számban van az íze. Azután múltak az évek, eltűnt a gyerekkor és sok mással együtt a tojásos perec is. De időnként régi emlékekkel együtt vissza-visszatért az ő képe is. — Milyen kár — gondoltam ilyenkor magamban —, hogy ma már nem csinálnak ilyesmit. Tegnap aztán az egyik Rákóczi úti nagy cukrászda kirakatában megpillantottam. Gyönyörű sárga volt, mint valaha régen, ugyanígy kellett magát mosolygató, hívogatón.

Gyerekes izgalom fogott el. Inyem kiszáradt, és alig hallha-tóan tudtam megérteni magam a pénztárcát: mit is akarok. Még sem vártam, amíg becsa-magolják. Úgy haraptam bele, mintha napok óta nem ettem volna.

A perec tiszten volt. Se nem sós, se nem édes. Semmi köz-e nem volt ahhoz az ízhez, ame-lyet ill őriztem, a nyelvem he-gyén. Egy világ omlott össze bennem. Hogyan változatott meg ennyire ez a perec? Vagy talán én változtam meg csaknem felszárad alatt?...

Pedig annak a réginek még min-dig a számban van az íze.

Kemény István

A CELOFÁN-FÖLLÁBA csoma-golt gyógyszeres kibontása sok bosszúságot okoz s ezért meg-tudtuk a helyes kibontás mó-dját. A celofán fóliát a tenyérre kell fektetni s a tabletta pereme mellett körömmel kell megnyom-ni a celofánt. Így könnyen fel-szakad, s a gyógyszer sem sérül meg.

Művészeti aukciót

rendezünk

az Iparművészeti Múzeum Kupolatermében (Bpest, IX., Üllői út 33–37. sz.)

Tárgyfelvétel:

naponta 9-től 14 óráig a IX. Kinizsi u. 12. sz. alatti nagytérünkben

Felvételre kerülnek:

Művészi képek, szobrok, elefántcsont faragványok, márkás porcelánok, keleti szőnyegek, antik- és stíl-bútorok és egyéb ritkasá-gok

Kiállítás:

Szeptember 23-tól október 1-ig

Árverés:

Október 4-től

BIZOMÁNYI ÁRUHÁZ VÁLLALAT

(Budapest, IX. Kinizsi utca 12.)

lakberendezési osztálya

Telefon: 187—940

S. E.